

Javaslat az ünnepi műsor összeállítására

Népünk történelmének, a felszabadulás után egyik legjelentősebb eseménye a népköztársaság kiállításának évfordulójának megünneplésére. Az ünnepi gyűléseket városok és falvak gazdag műsor követi. Műkedvelők dalban, versben, prózában, színdarabban, táncban fejezik ki lelküldözött népi gondolatokat, érzéseket, ragaszkodást népi demokrátiás államunkhoz, bizakodást a pártvezető építő munka sikerében, a boldog, egyre széplülő holnap megteremtésében. Sok helyen a klubok, művelődési otthonok műkedvelői már megkezdtek az előkészületeket. Ahol esetleg ezidáig nem láttak munkához, ott ajánlatos, hogy ne vesztessék tovább az időt, mert különben nem tudnak az ünnepi jelentőségéhez méltó műsorral közönség elé lépni.

Az ünnepi műsor összeállításához bőven található anyag. A műsort kezdjük körisművel, vagy olyan szavattal, amely kezdettől fogva megteremt az előadás ünnepi hangulatát. Körisműként az RNK állami himnuszát javasoljuk, a reprezentatív költemények közül pedig ajánljuk M. Beniu „Az ország címére”, vagy L. J. Lajos „Köszöntök, Népköztársaság” című versét.

Az első szám után az irodalom olyan költői remekét követhetünk, amelyeket leleplezik a királyságot, a mult kihasználó rendszerét. A sok közül megemlítjük G. Csibuc „A szabadságról”, D. Th. N. Culic „A szabadság, hálá neked”, Petőfi „Itt a nyíl, mibe löj-jem?”, vagy „A királyokhoz” című versét. A továbbiakban ittassuk olyan rövid prózával, amely felolvasást a műsorba, amely vagy a népköztársaság kiállítás időszerűségét eseményeit eleveníti fel, vagy pedig mai életünk egy-egy jellegzetes mozzanatát mutatja be. Számításba jöhet például Lucia Demetrius „Késő tavasz” című novellája, vagy Nagy István „Hűség Marci politikai beszámolója” című karcolata. Műsorunkat körisművel színesíthetjük, olyan, amely szintén a haza szépségét dicséri, a haza iránti ragaszkodást fejezi ki (A. V. Szvesnyikov „Szülőháznak” című kis körisműve). Az ünnepi előadás első részét zárjuk román népi táncsal (esetleg táncdal).

Szünet után ismét következzen szavattal. Bőven válogathatunk a szebbnél-szebb versek közül, amelyek népköztársaságunk dicsőit zengik, amelyek a népköztársaságban élő dolgozók megváltozott, egyre gazdagodó, szépülő életét dicsőítik. Így néhány: E. J. J. „Egy új ország”, Cicerone Theodorescu „Minálunk, Gri-vicim”, Maria Banus „Házam”, Kiss Jenő „Szívben is szabad”, vagy Nicolae Tatmir „Enek az Alkotmányról”. A műsor második felében feltétlenül helyet kell kapnia egy rövid színdarab jelenetnek, vagy dráma, illetve színmű-részletnek. Bemutathatjuk például M. J. J. „A tévedés” című háromfelvonásos színművét, amely részletét, amely az 1947. december 30-i eseményeket idézi. Műsorra tűzhetjük Marcel Breslasiu „A Vörös Csillag” című drámájának egy részletét is. Ez annak a hősi harcok állít emléket, amelyet hazánk hős munkásokztálya a Nagy Októberi Szocialista Forradalom legelső hatására 1918. december 13-án a kegyetlen ellenséggel szembe állított. Folytat-hatjuk a műsort újabb szavattal. Így néhány, a számításba jövő versek közül: M. Beniu „A föld”, Horváth Imre „Neked tiszteleg”, Holló Ernő „A párt”, D. Botez „A Peles-kastélyban”, M. Dragomir „Oda hazámhoz”, vagy Tompa László „Enek a szabadságról és a békéről”. Ezután adjuk át a színpadot a táncosoknak, hogy román, magyar, vagy más népi táncok szórakoztassák az ünnepi közönséget. Nem árt, ha műsorunk második felében

is beiktatunk felolvasást. Természetesen leghelyesebb, ha ennek témája szintén a népköztársaság kiállításával kapcsolatos, de bemutatunk olyan rövid írást is, amely a munkásság, vagy dolgozó parasztság megváltozott életét tárja elénk. Az előbbi csoportból ajánlhatjuk például D. M. M. „Enek a szociális munkásokról”, amelynek címe „Tíz évvel ezelőtt a Köztársaság-terén”, vagy Horia Liman „Amikor megkértem a lányomat”, című színdarab. Zárjuk az ünnepi műsort körisművel (például H. H. H. V. V. V. Zoltán „Hej, te csillag”, vagy Oláh Tibor-Majlátyi Erik „Enek csillagunk”).

Az említett előadásra ajánlott művek megtalálhatók a Művelődés 1957 és 1958. decemberi számában, valamint az Igaz Szó 1957. decemberi számában. Ezenkívül ajánlhatjuk az Ünnepi Szó című versgyűjteményt.

A hét filmjei

NICOLAE BALCESCU film-színház: Rendkívüli történet II. rész. DOZSA GYÖRGY film-színház: Rendkívüli történet I. rész. HERBAK JÁNOS film-színház: Látatlan, ismeretlen. I. L. CARAGIALB film-színház: Csendes otthon. IFJUSÁGI film-színház: Róma, nyitott város. PROGRESUL film-színház (Uj-arad): Ut a csillagok felé. SO-LIDARITATEA film-színház (Gy): 25-ig: A tenger törvénye. MAKSYM GORKIJ film-színház (Mikolaka): 25-ig: Bo-

Kicsinyek napja

Az elmúlt napokban Kicsinyek napját rendezték az aradi Pionrházban. Az alsófokú iskolák magyar tanulóinak első és második osztályos tanulói — a jövő kis pionirjai — foglaltak helyet a pionrház nagyteremben és izgatottan várták az előadás megkezdését. Völkér Emília, a színművészeti kör tagja üdvözölte a vendégeket, majd Gyarmati László, Petőfi Sándor: Szeget szeggel című tréfi költeményét szavaltta el. Ezután a kis gömbök című művet követték. Strauss: Tavaszi keringőjére a balettkör tagjai táncoltak nagyon szépen.

Sok tapsot kapott Disz Adika, aki a Macskabőr című mesét mondta el mulatságosan. Petrelea Elisabeta paraszttáncát három meseírtet vetítettek a gyermekeknek. Ezzel véget ért a Kicsinyek napja. A gyermekek nagyon jól mulattak és elégedetten távoztak.

Klein Gabriella levelező

Szerdai jegyzetek

Befejeződött a labdarúgó bajnokság 5. fordulója. A csapatok rövidesen pihenőre térnek, a bajnoki táblán a tavaszi állászatlanok maradnak...

Az 5. forduló forduló mérkőzése az aradi csapatok számára nem sok babér termelt...

Kerüjük talán az UTA-val. A textilgyáriak két legutolsó mérkőzésüket ellenfeleik otthonában játszották le. A CCA ellen az UTA, bár veszteséggel hagyta el a pályát, jó játékokat nyújtott. Ezt egyébként a mérkőzésről szóló valamennyi beszámoló megerősítette. Nem így volt ez Petrozényban. A csapat vezetői az utolsó helyen fekvő Juul csapatával szembeni mérkőzésen és bizony a Pecsovszki nélkül kiálló UTA adta maradt a jó játéka. A hazai csapat sokat többet játszott végig. Mindezek következtében a textilgyáriak az 5. helyre kerültek és gólarányuk sem a legjobb.

Ha a táblázat adataira tekintünk, kitűnik, hogy az egész őszi idényben az UTA 11 mérkőzésen mindössze 12 gólt rúgott. Adott gólok tekintetében az egész mezőnyben csak a Bukaresti Dinamo és a Juul állnak rosszabbul. Mit bizonyít ez? Azt, hogy a támadósság gólkészessége még Pecsovszki nélkül is sok kívánnivalót hagyott hátra, hiszen mérkőzésenként átlagban mindössze 1,09 gólt lő-

tek a textilgyáriak, ha pontosan ki akarunk számítani a mérkőzésenként elért gólokat. Ez arra világít rá, hogy a tavaszi bajnokság eredményességét kell növelnie. Viszont ha a kapott gólok számát vizsgáljuk meg, bebizonyosodik, hogy az UTA közvetlen védelme az egész A osztályú mezőny legjobbja, hiszen a legkevésbé gólt kapták, 11-et, ami mérkőzésenként átlagban egy gólnak felel meg, s ez rendkívül jó arány. Végeredményben tehát a csapat teljesítménye jó közepes volt.

Beszéljünk most talán az aradi CFR vasárnapi mérkőzéséről. Ritkán látott balszerencsés találkozó volt ez, amit a mérkőzésről szóló tudósításban már részletesen tárgyaltunk. Az együttes azonban az egész idényt ilyen körülmények között játszotta végig. Több játékos a forduló megkezdése előtt elavult, de a legnagyobb bajt az okozta, hogy Negru II. szinte egész idényen sérült volt. Megfelelő központi nélkül a CFR nem tudott képességeit megfelelően szerepeltetni. Itt is legelőször a támadósság gólkészessége volt az, ami a csapatot az utolsó előtti helyre juttatta. De a csapat régi erőssége, a közvetlen védelem, is sokszor megint. Ezt láttuk a vasárnapi találkozóban és más mérkőzéseken.

Reinhardt János edzőnek, tehát nehéz feladatot kell megoldania, amikor tavaszi előkészíti a csapatot. Mindenesetre Negru II. csatásorba állításával egészen más CFR-t fogunk látni a tavasszal, reméljük gólkészesebbet. De a közvetlen védelem feljavítását is meg kell oldania. A szurkolók és a vezetőség teljes mértékben megbízik az edzőben és bizonyosra vehető, hogy a tavaszi idény folyamán az együttes elkerüli a kiesési sorból és megfelelő helyet harcol ki magának.

A második helyről a hatodikra esett vissza az UVA (AMTE) a vasárnapi súlyos veresége következtében. Gólaránya is alaposan elromlott, negatívra vált.

Ugy látszik, hogy az aradi csapatok közös hibája, a támadósság gyengesége az UVA (AMTE)-nél is felszínre került. A csapat ugyanis mindössze 13 gólt rúgott a 13 mérkőzésen. Ilyen szempontból csak az Aradi CFR és a Marosvásárhelyi MTE állnak rosszabbul. De ahogy most végletekig a csapat őszi szereplését is kiértékeljük, idegenből mindössze egy pontot hoztak el, 5 mérkőzésük pedig elvesztettek. Amilyen dicséretes hogy hazai pályán minden találkozásukat megnyerték, éppen olyan hibát, hogy idegen pályán csaknem minden alkalommal vereséget szenvedtek. Emlétre méltó még az is, hogy a 12 mérkőzésen a közvetlen védelem feladata magasztalan állott és csupán az utolsó, a 13-on roppant össze, amikor is vasárnap a Corvinától 5 gólt kaptak.

Albu Gheorghe edzőnek is a csatársor feljavításán kell fáradoznia, mert a mezőny kiegyensúlyozott, és számos pontot vesz még szükség, hogy megtartsa helyüket az élcsoportban.

Ezek voltak, röviden, a vasárnapi forduló és általában az egész őszi idény tanulságai.

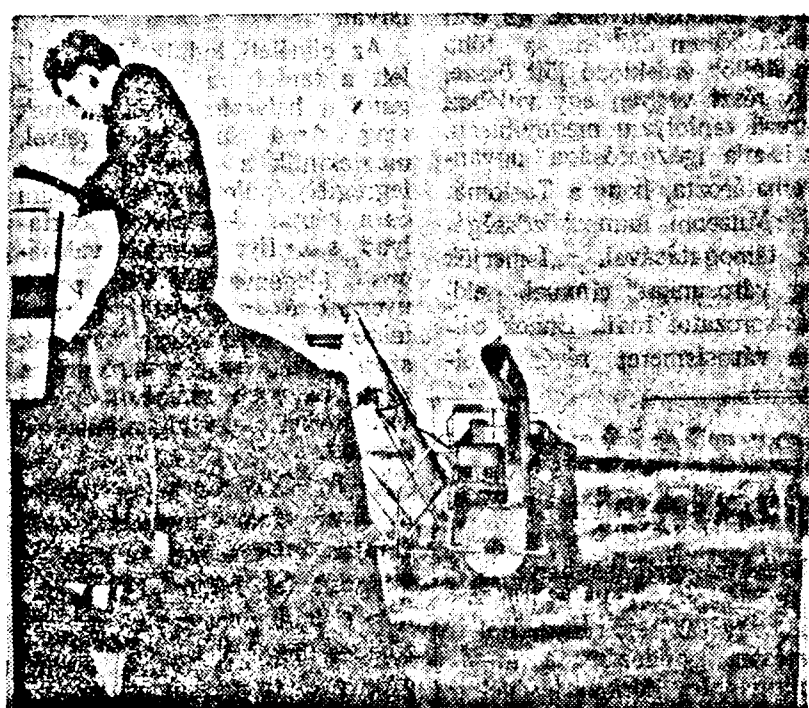
(M. A.)

Az Aradi Állami Színház műsora:

Szerda, november 25, 19.30 óra: Vadenterek.
Csütörtök, november 26, 19.30 óra: Tom Sawyer nagy kalandja.
Szombat, november 28, 19.30 óra: Orszálmérés.
Vasárnap, november 29, 15.30 óra: Orszálmérés.
Vasárnap, november 29, 19.30 óra: Megkésztet robbanás.

Cz. M.

ŐSZI MUNKÁN

Szilvó gépek segítségével készül az értékes téli takarmány.

A békés egymás mellett élés és a két ideológia harca*)

I. L. ILJICSEV

Világszerte óriási érdeklődést keltett N. S. Hruscsovok a „Foreign Affairs” című amerikai folyóiratban megjelent „A békés egymás mellett élés” című cikke, amelyben mélyrehatóan és alkotó módon kifejtette a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének nagyszerű lenni eszméjét. Londonból és Párizsból Delhét és Tokióból mindentől egyöntetűen elismerik, hogy ez a cikk óriási mértékben elősegíti a népek harcát a társadalmi fejlődés útjainak felkutatásáért, a háborúk elkerüléséért és a népek közötti tartós béke megteremtéséért.

Hruscsovok, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökeinek a Egyesült Államokban a béke és a barátság nevében tett látogatása ismét ragyogó bizonyítéka volt annak, hogy a békés egymás mellett élés eszméje eleven, életképes gondolat és óriási jelentősége az államok közötti feszült viszony enyhítése szempontjából. Barmelyik irányzat győzedelmeskedik is a jövőben a nemzetközi viszonyok terén, az már most teljesen nyilvánvaló, hogy N. S. Hruscsov amerikai látogatása egy vonalban a történelemben, mint az államférfi bölcsességének és a Szovjetunió előrelátásának példája, mint kiemelkedő esemény, amely nagymértékben

befolyásolja majd a háború és béke kérdéseinek eldöntését a jelenlegi körülmények között. N. S. Hruscsov amerikai látogatása korunk egyik legfontosabb történelmi eseménye volt. A világ valamennyi népe láthatta, milyen következetesen köztudat a Szovjetunió a nemzetközi feszültség enyhítéséért, s az eddigig még világosabb fogalmat alkotott magának a békés együttélés szovjet külpolitikáról, amely reális lehetőségeit nyújt a „hidegháború” megszüntetésére és a népek közötti tartós béke biztosítására. Az egész világ hallgatta, mi az igazság a kommunizmusról, amely a szovjet nép hőies erőfeszéseinek nyomán született meg. A világ minden országának békésre való erői előtt feltártuk az emberi társadalom fejlődésének ragyogó távlatát. Hruscsov amerikai látogatása még jobban megerősítette a Szovjetunió és a szocialista világrendszer valamennyi országának nemzetközi tekintélyét, és óriási segítséget nyújtott az összes testvér kommunista és munkáspártoknak, az összes haladó erőnek az igazi szabadságot és demokráciát a szocializmusnak a kapitalizmus feletti végleges győzelméért folytatott harcukban.

Még nem is olyan régen, alig tíz évvel ezelőtt, a szocializmusnak, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeként megszületett új

társadalmi rendszernek az ellenségei azzal a gondolattal bátorították magukat, hogy a kommunizmus sikerül majd „viszaszorítani”, „visszavetíteni”. Ma már azonban meg a kapitalista világ legelavultabb politikai között is kétséssé akadtak, akik továbbra is bizonytalanak a perspektívában.

A történelmi biztos léptekkel halad előre, törvények közzéadásával érvényesülnek, és javíthatatlan doktrínának kell lenni ahhoz, hogy valaki teljesen semmibe vegye mindazt, ami az elmúlt négy évtized alatt a világban végbement, és még mindig a kommunizmus „visszaszorítása” ábrándjában ringassa magát. Mert mit lehet itt tenni? Lesz, ami lesz, felkutatással dobja hátródó módjára a hidrogénbombát a mérleg serpenyőjébe? Veszélyes dolog: az interkontinentális ballisztikus rakéták korszakában az ilyen játék a kapitalista világra nézve feltehetően katasztrofálisan végződik. Vagy fogadják el a Szovjetunió első ízben 1917. november 7-én tett és azóta sokszor megismételt javaslatát a békés egymás mellett élésre? Ez sem valami vonzó perspektíva számunkra, hiszen a háború óta eltelt évek bizonyos eseményei következtében a föld tépkének az a része, amely a kapitalizmus vaspátlya alatt maradt, egyre jobban szűkező, akárcsak Balzac regényében az emlékeztető számbőr...

S lám, öztönnél ömlenek a szónoklatok, elméleti kutatások, filozófiai fejtegetések, publicisztikai írások, mind azzal a céllal, hogy valamilyen kiutat találjanak, valamilyen módot, ha nem is a kommunizmus „visszaszorítására”, de legalább a világ gazdasági és társadalmi fejlődésének megállítására, lefékezésére, a történelemnek olyan utra való tereklésre, amely a kapitalizmus megmentésének legalább némi reményét keltse.

Az idejétmúlt kapitalista rendszer védelmezőinek egyike-másika még arra is hajlik, hogy a kapitalizmusnak még az elnevezését is elvesse. Ne vegyük már zokon — mondják —, hát ez az a kapitalizmus, amelyről Marx írt? Nem az, bizony, ez egyebár „népi kapitalizmus”, „humánus kapitalizmus”, az — lényegében ugyanaz, mint a szocializmus, sőt jobb annál...

A tökérszágok uralkodó köreiben egyenesen divattá vált Marxot és lenini idézgetni. A marxizmus újabb-szerű „szakadásai” (többek között közéjük számította magát a megboldogult Dulles is) azt akarják minden áron bebizonyítani, hogy a munkássztyál teljesen fölöslegesen harcol a kapitalizmus ellen, ígykezdve kezébe venni a hatalmat. Ebben szerény tehetségűkhöz mérten segítségükre vannak a marxizmus renegátjai, akik a marx és lenini tanítás reviziójának utjára léptek. Ezek a renegátok uton-utólián azt hangoztatják, hogy változtak az idők, hogy a szocializmus, akárcsak a fű, manapság úgy zólván teljesen benővi a régi terme-

lési viszonyokat — csak la-gyunk türelmesek és mondjunk le az osztályharcról.

Akadnak olyan politikusok is, akik a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elvét is kiforgatják. Szeretnek ennek az elvnek az érvényét kiterjeszteni az ideológia területére is, és ha nem is mindjárt a ki- zszákmányoló osztály — és a ki- zszákmányolt osztály ideológiájának békés egymás mellett élését sürgetik, de azt követelik, hogy a kommunista leg- alább ismerjék el a két ideológia „egyenlőségét”. A két ideológia egyenlőségét azonban fölfelebb sajnos, egyol- daluan fogják fel, tudniillik úgy, hogy csak a szocialista országok területén legyen érvényben. Ami pedig a kapitalista világot illeti, ahol a sajtó, a rádió, a televízió, a könyvtárak, a képművészet, az imperialisták kezében van — ott még csak szóba sem hoz- zák az ilyen egyenlőségűségeket. A nyugati világ politikusai, mint a tények mutatják, jelnek a kulturális kapcsolatoknak a kölcsönösség alapján való fejlesztéséről. A nyugati világ egyik politikusa nemrégiben, a kulturális csere feladatairól szólva, dicsőretelmű öszinte- séggel kijelentette: „Az eszmék háborúját át kell vinnünk az ellenesség területére”.

Lényegében ugyanez a titkos gondolat rejlik a nyugati politikusok olyan hangzavos kövé- telés mögött is, mint „az információk és eszmék szabad cseréje”. A kommunizmus ragyogó eszméitől óvjuk két lá- kással a kapitalista országokat,

ellenben hadd hirdessük, hadd propagáljuk szabadon a szocialista országokban ragyogóan, a nyugati kultúra szemé- tét, hadd szítsuk gyűlöletet a népek közti — így képzeli el a burzsoá propagandisták a dolgok eszményi rendjét.

Amde hű ábránd, hogy ezzel sikerül elterelni a népek figyelmét korunk alapvető problémáiról — a békés egymás mellett élésről — és sikerül meghamisítaniuk ennek lényegét. Hruscsovok „A békés egymás mellett élésről” című cikke világosan felveti a kérdést: „Mi azt mondjuk a kapitalista államok vezetőinek: vizsgál- juk csak meg a gyakorlatban, melyik rendszer jobb, próbál- juk háború nélkül versenyez- ni. Ez sokkal jobb, mint azon versengeni, hogy ki gyárt több fegyvert és ki kit ver agyon. Mi mindig is az olyan verseny hí- veit voltunk, amely elősegíti a nép jólétének növekedését.”

Ez az egyszerű és közérthető beszéd nemcsak a dolgozó em- bereknek tetszett, hanem a kapitalista világ sok olyan politi- kusának is, aki még nem vesz- tette el minden valóságérzékét. Mindazonáltal jellemző, hogy az Egyesült Államok számos vezető sajtószerző felülviz- ronnyal fogadta N. S. Hrus- cov cikkét. Ugy tettek, mintha Nixon, az Egyesült Államok al- elnöke valamiféle új érvelé- szelte volna fel őket, azt mond- vánk: „Az egymás mellett élés az jelenti, hogy a világot két ellenséges táborra kell osztani, amelyeket a gyűlölet és félelem fűl a választ el egymástól.” Az amerikai sajtó szándékosan nem veszi észre azt, hogy itt két egészen különböző fogalmat ke-

vernek össze: az államközi kap- csolatokat és az osztályharc problémáit. A békés egymás mellett élés ellenfelei egyébként is minduntalan új és új ellent- mondásokat igyekeznek felfejez- ni az egymás mellett élés esz- méje és ama tény között, hogy a kommunista nem hajlandók bevonni az eszmei harc zá- rásá- láj.

Ezekre a spekulatív állítások- ra is meg kell N. S. Hruscsov szóbantörő cikke. Teljesen vi- lágosan megmondja:

„Igy vélekednek (tl. a bur- zsoá országok képviselői. — L. I.): a szovjet vezetők azt áll- litják, hogy a békés egymás mellett élés híveit, de ugyanak- kor kijelentik, hogy harcolnak a kommunizmusért, sőt azt mondják, hogy a kommunizmus minden országban győzni fog. Milyen békés egymás mellett élés lehetséges hát a Szovjet- unióval, ha a Szovjetunió a kommunizmusért harcol?”

Aki így veti fel a kérdést, az akarva, nem akarva össze- zavarja a dolgokat, összekeve- ri az ideológiai harc problémáit az államok közötti kapcsolatok kérdéseivel. Aki a kettőt össze- keveri, az főleg az az óhaj vé- zérli, hogy befektetse a Szov- jetunió kommunizmusát és agress-zív cselekedeteket hivatkozva tűn- tesse fel őket. Márpedig az egyáltalán nem okos dolog...

Mi, kommunisták hiszünk ab- ban, hogy végeredményben a kommunizmus eszméje győz majd az egész világban, mint ahogy hazánkban. Kinában és sok más államban győzött. A „Foreign Affairs” sok olvasója talán nem ért majd egyet velünk. Talán úgy vélekednek, hogy vá- gúl a kapitalizmus eszméje fog diadalmaskodni. Jogukban

*) A béke és szocializmus kérdéseiről című folyóiratról.

A takarékosági mozgalom sikeréért

Az év elején nyolc fővárosi üzem felhívást intézett az ország valamennyi gyárának, vállalatának, intézményének munkaközösségeire: „Érjünk el minél nagyobb takarékoságot a termelésben” jelszavával. A fővárosi üzemek felhívása visszhangra talált városunkban is, a dolgozók széles tömegei kapcsolódtak be az országos takarékosági mozgalomba.

A Relacera konzervgyár dolgozói is lelkesen csatlakoztak a takarékosági mozgalomhoz. Vállalták, hogy év végéig 825.000 lejt takarítanak meg. A nyersanyag gazdaságos felhasználásával sikerült is jelentősen növelniük a megtakarításokat. A csomagolásnál is figyelmesebben dolgoztak s ennek következtében szintén jelentősen csökkent a veszteség. Így természetesen növekedett a megtakarítások értéke. Az év első tíz hónapjában a gyár munkaközössége 725.000 lejes megtakarítást ért el.

Időjárásjelentés

A mai napra várható időjárás: nappal jobbra derül, hideg idő. Mérsékelt nyugati szél. Hőmérsékleti értékek napközben 5-9, éjjel mínusz 5-10 fok között. Reggeli ködképződés.

Hegesztőpisztoly helyett automatával

A Dimitrov-gyár vagon-szerelvényének összekapcsolásához a kocsik tételezőről, a vízszintes elhelyezett lemezekről, vagy éppen a védők működtetőjéről kell a fénnyel. A hegesztő pisztolyok fénnyel oszlogtat be ilyenkor a vázakon nyugvó vagonrészeket. E színpompázó fénnyel szinte elképzelhetetlenül tűrt eddig a hatalmas csarnok. De a hegesztő pisztolyok kék fénnyel az utóbbi időben lényegesen kevesebb. Ez a változás azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy kevesebb a hegesztési idő. Ellenkezőleg. A billenő vagonok — a Dimitrov-gyárak legújabb büszkesége — készítése közben az eddigiekénél még nagyobb feladat hárul a hegesztőkre. E munkát azonban kézzel nem végezhetik. A vagongyárban más megoldás után kutattak.

A modern technikát hívták segítségül. Elhatározták, hogy bevezetik, helyesebben kizselyesítik az automata és félautomata hegesztést a vagon-szerelvényben. Ez a megoldás nem volt ismeretlen a gyárban. Már évekkel ezelőtt is alkalmazták az ütköző kocsiknál, vagy a vagonok hosszartóinál. S most, amikor a hegesztőkre megneveltek feladatot, elhatározták, hogy bevezetik az

automata, illetve a félautomata hegesztést.

Ez a megoldás szép sikereket hozott, hiszen az előbbi tapasztalatok révén bebizonyosodott, hogy nemcsak időmegtakarítást jelent, hanem minőségi szempontból is sokkal előnyösebb az automata, félautomata használat. Az automata és félautomata készítői alkalmazásai azonban sok kérdést vetettek fel.

Legelőször a billenő kocsik hatalmas alkatrészeinek megfelelő elhelyezésére kellett ügyelniük. A hegesztésre váró alkatrészek számára vízszintes helyzetet kellett biztosítani. E célból számos szerkezetet készítettek. A billenő kocsik csukló-ajtajának mindkét felét hegesztik. E tekintélyes súlyú, nagy alkatrész megfordítására is be kellett rendezkedniük. Egyszóval sok műszaki megoldást kellett keresniük és találniuk, hogy a hegesztés zavartalanul történjen.

Természetesen felmerült az a kérdés is: kik veszik át az automata és félautomata hegesztést? Kiváló hegesztők jelentkeztek. Szorgalmasan, igyekezték nem volt hiány, a többi meg az oktatási technikusok, mérnökök adták.

Közben egyre több billenő kocsit nagy alkatrésze mellől

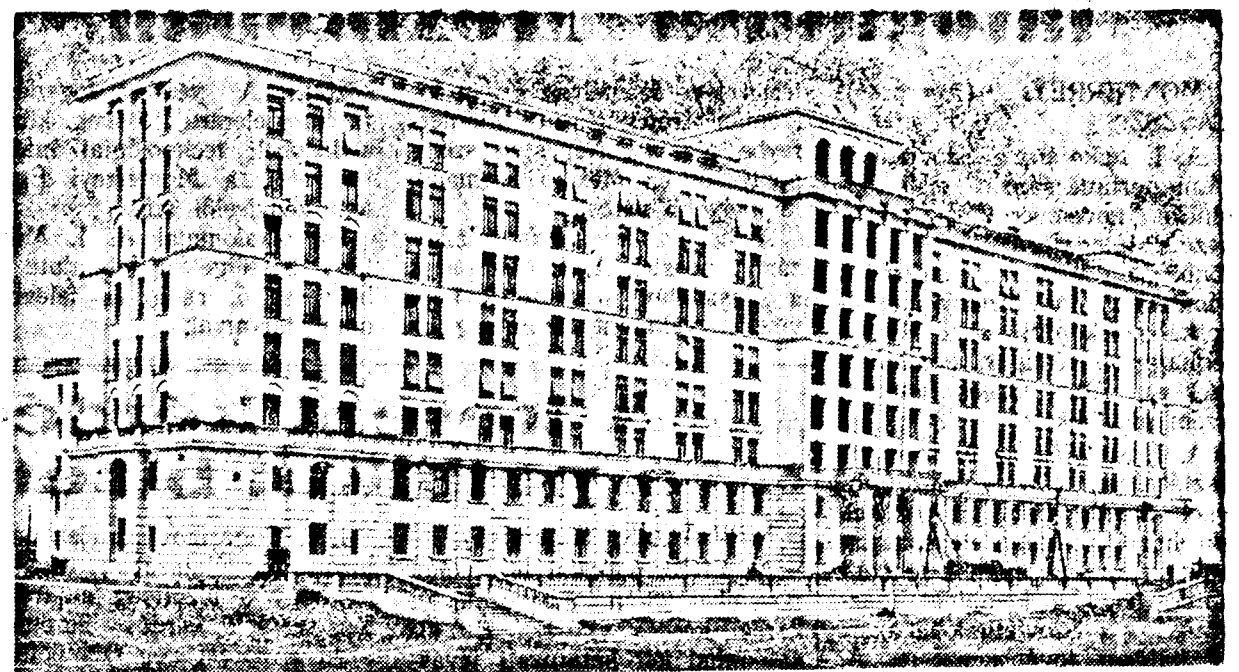
tűnt el a jellegzetes kék fénnyel. Az automata, vagy félautomata készülék színpompázás nélkül, egyenesen kuszák végig a billenő kocsik csukló-ajtaján, az alvázon, a vagon-alkatrész falán, az oldalfalakon, a vontatókészülék rugóházán és több más alkatrészen. Puica Ioan, Rus Vasile, Hanj Ioan ügyesen, gyakorlati kézzel állítja be az automata. Amikor megérkeztek a szovjet gyártmányú PS 5 félautomata, Fürbaker József és Krieb Urban is bucsút mondott a villódzó fénnyel és átvette egy-egy félautomata kezelését.

Ma már egy-egy billenő kocsin 230 méter hosszúságú hegesztést végeznek az automata és félautomata hegesztővel. S míg ez előtt egy csukló-ajtó hegesztéséhez négy munkás nyolc órai munkájára volt szükség, addig ma ezt a munkát egy műszakban két hegesztő végzi el. Az alvázról át-hat hegesztő dolgozott, hogy nyolc óra alatt elkészítse ezt a nagy alkatrészt. Az automata hegesztővel két munkás végzi el ugyanezt a feladatot azonos idő alatt.

Ezek a kézzel fogható sikerek arra késztették a hegesztőket, a technikusokat, mérnököket, hogy egyre több alkatrészt teresszék ki az automata és félautomata hegesztők használatára. A tervek szerint a közeljövőben további négy alkatrészmű kezdik meg a munkát automatával. Újabb tizenkét hegesztő sajátította el a felszerelések kezelését. Így tehát egyre több vagonalkatrész hálójá majd be az új eljárás nyomán keletkezett sima, szabályos, fémszalagszerű hegesztés.

r. é.

Új kórház a fővárosban

Biztosítják a jövő évi termelés zavartalanságát

Gazdag modellgyűjteménnyel utazott a fővárosba a konfekciógyár küldötte. A könnyűruha, blúz, házi ruha, nyári és szövetruha modellek száma eléri a 60-at. Ezenkívül 40 rajzot is küldtek a fővárosi bemutatóra. Mindezen kívül 43 kabát és kosztüm modellel jelentkeztek a szakértők előtt. A szakemberek tetszéssel fogadták a gyár jövő évi modelljeit és igen nagy megelégedéssel tekintettek.

A konfekciógyára tehát megneveltek feladatokat. A könnyűruha stúdióban éppen ezért már hozzákészítik a sorozatos gyártáshoz szükséges műszaki dokumentációt előkészítéséhez: pillanatnyilag tízezer új modellt készítenek elő sorozatgyártásra. Gondos munkát vé-

geznek, hogy a jövő évi készítmények még az eddigiekénél is szebbek és jobb legyenek. A feladat maradéktalan teljesítéséért átszervezik a termelőmunkát és előreláthatólag a női- és férfi ruha osztályon átternek két műszakra. Ugyanakkor idejében gondoskodnak a megfelelő nyersanyag mennyiségéről is. A konfekciógyárban már most gondolnak a jövő évi termelés zavartalanságának biztosítására.

Nemrég kezdte meg működését a Fűderi kórház, ahol a szakorvos továbbképző tanfolyamok hallgatói végzik klinikai gyakorlatukat.

A hét emeletes kórházépületben több, mint 500 ágyat helyeztek el. A legkorszerűbb felszerelések és műszerek állnak az orvosok rendelkezésére.

A fentiekben kívül egy 200 személy befogadására alkalmas előadóterem, filmvetítőkészülék, televíziós videóberendezés is található a kórházban. Minden beteg részére rádió fejhallgatót szereltek fel.

Mal emberek

A 2-es számú részleg fényezőbrigádjának vezetője

A Dózsa György butorgyárban nem akad olyan dolgozó, aki ne ismerné Turkovics Bélát, a fényezőbrigád vezetőjét. 16 munkája, szorgalma, hirtelenséggel szerzett s nincs olyan termelési értéke, ahol meg ne emlékeznének róla, meg ne dicsernék őt és a vezetővel dolgozó 19 tagú brigádot.

Hidda faggatom, mi a siker titka? Szerényen eldörög: a felelet elől s mintha csak magának mondaná, halkán felel: — Dolgozom.

Ez igaz. Szakszerű felvilágosítást azonban csak akkor érthet meg igazán, ha megvizsgáljuk, mit is jelent Turkovics Béla szövegében a „dolgozom” szó.

Ezről a 2-es számú részleg alapszervezetének titkára világosít fel: Turkovics Béla a részleg egyik legjobb munkása. Hogy valakiről ezt elmondhassuk, ahonnan csak munkájával kell kiütnie. Nem elég, ha csupán szorgalmasan dolgozik. Ennél sokkal több kell. Az, hogy bizonyítsa: a minőség, a megtakarítások, a reábrított brigádtagok nevelése mind-mind

elsőrendű feladata a jó munkásnak. Ezért illik Turkovics Bélára a jó munkás, kioldó szakember elnevezés. 1931 óta dolgozik a szakmában. S az eltelt évek alatt valóságos művészszerű volt mesteriségének. Pedig nem könnyű az életetlen fából, deszkából műalkotásnak is beillő butordarabot faragni. A műhelyben is tölté tanuló, a legutóbb a fiatalok.

Turkovics szerint — mondják a részleg — nincs használhatatlan ember, legfeljebb csak olyan, aki még nem ismeri eléggé a mesteriséget s ennél fogva nem is szereti azt. Így hát amikor új munkás kerül a brigádba, megszerelteti vele a munkát. Többé nem lesz panasz rá, nem helyezgetik egyik műhelyből a másikba.

Tanítványait iránti türelméről, segítőkészségéről Rácz Ferenc és Domocos Constantin fiatal munkások tudnának a legjobban mondani. De Lascu Gavril is nagyrészt neki köszönheti, hogy ma megbecsült munkás. S aztán van itt még valami, ami hozzá tartozik Turkovics Béla jelleméhez: az az odaadás, ahogyan a munkahelyével törődik. Sokan persze, azt mondhatnák: az csak természetes, hogy a jó munkás szereti, megbecsüli munkahelyét.

Igen, ez így van. De Turkovics Bélánál ez az odaadás, gondoskodás tetteket nyújtóan meg. A nyáron adott alkalom ennek bebizonyítására. Munkaidő után történt. A vadul dühöngő vihar csillását várta, de az csak nem akart szünni, egyre erősebben csapogott, dörgött. A lakossárhoz be is csapott a villám. Huszonöt-harmincra leheltek még a részlegben. Mindenki hanyatló homlok rohan a műhely felé, hogy elfojtsa a villámsapad okozta tüzet, megfékezzék a tűz elharapódzását, átterjedését a többi műhelyre.

Turkovics Béla a fényezőbe sietett. Az első kezéigébe eső víztömlővel jecskendézni kezdte a fel-lecsapó lángnyelveket s odasiető társaival együtt kis idő múlva sikerült eloltani a tüzet. Ezért is megérdemli az elismerést. Szeretik is munkáját, megbecsülsék, tisztelik a róla.

Czakó Margit

Rádióműsor

Szerda, november 23.

BUKAREST I. 5: Hírek, időjárás jelentés. 5.15: Könyvtár. 5.55: Orvosi tanácsadó. 6: Hírek. 6.15: Falusi híradó. 6.45: Pionírhíradó. 7: Hírek, központi sajtószemle. 7.15: Román népzene. 8: Személyes a sajtóból. 8.30: Szimfonikus zene. 9.30: Iskolások híradója. 10: Román népzene. 10.20: Puccini operáiból. 11: Hírek. 11.03: Szórakoztató zene. 11.30: Román énekkari muzsika. 12.20: Az új albán irodalomból. 13: Hírek. 13.05: Könyvtárzenehangverseny. 14: Szimfonikus zene. 15: Hírek. 15.10: A főváros hangversenyeiből. 15.40: Az albán zene hete. 16.15: Itt Moszkva beszél! 17: Hírek. 17.15: Szovjet szimfonikus zene. 18: A haza szolgálatában. 19: Hírek. 19.20: Működővel együttesek műsora. 20: Hírek,

20.30: Román szimfonikus zene. 21.30: Folklorunk kincseiből. 22: Hírek, sport. 22.30: Zene. 22.50: Szimfonikus zene. 23.10: Ejl hangverseny. 23.52: Hírek.

BUKAREST II. 14: Hírek. 14.07: Román népi táncok. 14.40: Irodalmi műsor. 14.50: Szovjet zeneszerzők keringője. 15.20: Román népi muzsika. 15.40: Ifjúsági dalok. 16: Hírek. 16.15: Könyvtárzene. 16.50: Orosz nyelvtanfolyam. 17.20: Utirajzok. 17.30: Műsor az elmunkások tiszteletére. 18: Hírek. 18.05: Operamuzsika. 19: Népzene. 19.30: Rádiószínház: Aurel Baranga: Recolta de aur. 21.15: Román népzene. 21.30: Hírek, sport. 21.45: Csajkovszkij VI. szimfóniája. 22.45: Szerenádok. 23: Hírek. 23.15: Kamárazene.

áll így gondolkodni. Vitatkoznak, vallhatunk különböző nézeteket, de a fő az, hogy ez maradjon meg az ideológiai harc síkján, hogy senki se használjon fegyvert nézeti érvényesítésére.

A kommunista véleménye szerint ilyen államközi kapcsolatok kell lenni a különböző társadalmi rendszerek országok között, ha majd győzedelmeskedik a békés egymás mellett élése eszméje. A szocialista országok lehetségesnek tartják, hogy úgy éljenek, ahogy Lenin még 1920-ban ajánlotta: „Az amerikai kapitalisták hagyjanak minket békében. Mi nem bántjuk őket.”

A Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének az Egyesült Államokban tett utazása rendkívül fontos szakasza volt annak a harcnak, amelyet a Szovjetunió a békés egymás mellett élés érdekében, a „hidegháború” megszüntetéséért folytat.

A szovjet kormányt jele nyílt aissakkal érkezett az Egyesült Államokba. A Szovjetunió ösztönözti törekszik arra, hogy baráti szálak fűzzék az Egyesült Államokhoz. Kétségtelen, hogy ha sikerül ilyen viszonyt teremteni a mai világ két legnagyobb hatalma — a Szovjetunió és az Egyesült Államok — között, ez jótékony hatással volna az egész nemzetközi helyzetre, elősegítené az egész emberiséget érzékenyen érintő számos probléma olyan megoldását, amely az összes népek érdekeinek megfelel. A kapitalista államok utarkodó osztlályainak legelőrelőbb képviselői számot vetnek azzal, hogy nekik maguknak is az egyetlen megoldás, a szocialista országokkal való békés egymás mellett élés.

De aki azt hiszi, hogy a békés egymás mellett élés kizárja a harcot, annak halvány fogalma sincs a társadalmi fejlődés törvényeiről. Az ideológiai békés egymás mellett élésről — amelyről egyes zavarosfejek fecsegnek — szó sincs és nem is lehet, mint ahogy nem fér össze a tény és az árnyék sem.

II.

A szocializmus ellenségei már régóta igyekeznek bebizonyítani, hogy a marxista-leninista ideológia már csak természetnél fogva sem egyeztethető össze a különböző rendszertől államok békés egymás mellett élésének gondolatával, mert e két kölcönösen kizárja egymást. Valójában viszont nemhogy minden értelmes marxista-leninista, de minden elfogulatlan ember is, aki a marxista-leninista tanításnak akár csak a legáltalánosabb tetteit ismeri, tudja, hogy a békés egymás mellett élés elve szervezeti hozzártartozik ehhez a tanításhoz, világosan következik belőle.

Az emberiség nem először került olyan helyzetbe, hogy a földön egyidejűleg léteznek különböző társadalmi-gazdasági rendszerek. Ez a „szintet” ez esetben azonban csak nagyon feltételeken szabad használni. A jelenlegi időszakra nincs analógia a történelemben. A szocializmus és a kapitalizmus nemcsak két különböző, hanem szögesen elválasztott társadalmi alakulat. A szocializmus nemcsak két különböző, hanem szögesen elválasztott társadalmi alakulat. A szocializmus nemcsak két különböző, hanem szögesen elválasztott társadalmi alakulat.

veszély fenyegette, egyszeribe félrelétek vitás ügyeket és békét kötöttek, mégpedig nem csupán politikai, hanem ideológiai békét is.

Bármennyire is elkértek egymástól a tökések és a feudális urak érdekei, bármilyen antagonizmusok ellenléte választották is el őket egymástól, a dolgozók bőre kompromisszumra léptek, és együtt léptek föl a kizsákmányoló rendszernek mint olyannak a védelmében.

Emlékezzünk csak vissza, mit írt Marx és Engels 1848-ban a Kommunista Kiáltványban! A kommunizmus kísérlete ellen a egyesült erővel indított „szent háborút” a pápa és a cári Metternich és Guizot, a francia republikánusok és a német rendőrök. Hiába dúlt háború Franciaország és Poroszország között, a Párizsi Kommun leverésére a porosz feudális junkerek szöszölgöltek a francia burzsuikál. Az elnyomók számára fontosabb saját osztályelőjogaik védelme, mint a nemzet érdekei, az ideológiai elvek stb.

A mi korunkban, amelynek fő tartalma a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, szintén különböző társadalmi-gazdasági rendszerek állnak szembe egymással. Ezt a „szintet” ez esetben azonban csak nagyon feltételeken szabad használni. A jelenlegi időszakra nincs analógia a történelemben. A szocializmus és a kapitalizmus nemcsak két különböző, hanem szögesen elválasztott társadalmi alakulat. A szocializmus nemcsak két különböző, hanem szögesen elválasztott társadalmi alakulat.

A burzsoázia és a proletariátus osztályérdekeit nem lehet összeegyeztetni: a burzsoázia számára a legfőbb a kizsákmányoló rendszer fenntartása, a munkásszámcsökkentés viszont a legfőbb az új, a kom-

munisták társadalom létrehozása és megerősítése.

A mai történelmi korszak az osztályerők polarizálódásának korszaka; most különösen jól láthatóvá vált a mai társadalom két ellentétes sarka: egyik végén a proletariátus és szöszölgölése, másik végén a monopolista burzsoázia és fullajtárjai.

A két ellentétes társadalmi-gazdasági rendszer — a szocializmus és a kapitalizmus — egyidejű fennállása és a mai társadalom osztályellentétének különösen erős kifejeződése okozza azt a rendkívül bonyolult politikai helyzetet, amelyre még nem volt példa a megelőző korszakokban. De éppen a jelenlegi helyzetben és éppen a hatalmas szocialista világrendszer kizsákmányolása miatt, a mindegyikük kedvezőbb lehetőségei nyíltak az egész emberiség számára.

A kapitalizmusra jellemző ellemzők között a következőket sorolhatjuk fel: a kapitalizmus fejlődése elképzelhetetlenül gyors, amelynek következtében az időközben el ne pusztítsák egy részét annak, amit termel, elképzelhetetlenül válságos és háborús nélkül. A szocialista társadalom számára viszont a béke az a természetes, normális állapot, amelyben a legjobban fejlődhet. A szocialista világrendszer létrejötte és növekedése a történelem folyamán első ízben teszi reálisá az azt a feladatot, amelynek megoldására mindig is törekedett az emberiség óriási többsége: a háború kiiktatását a nemzetközi kapcsolatok gyakorlatából.

A legutolsó évtized történelmi fejlődésének tapasztalatai megerősítik azt, hogy minél

erősebb a szocialista világrendszer, annál tovább tart a béke.

A szocialista világrendszer ma világszerte óriási mértékben befolyásolja az események menetét. Már ma is eléggé erős ahhoz, hogy a békészerető politikát folytató nem szocialista államokkal és az imperialista országok békéharcosai-val váltva csirázában előjossa az új háborúk tüzt. Ami pedig a legközelebbi jövőt illeti, a Szovjetunió hévű népgazdaságfejlesztési tervének és az összes európai és ázsiai szocialista országok népgazdasági terveinek sikeres végrehajtása reális lehetőséget teremt arra, hogy teljesen kikapcsolják a háborút mint a nemzetközi kérdések megoldásának eszközt.

Amde a háborút kikapcsolni csak harc árán lehet, mindenekelőtt azzal a harccal, amelyet a szocialista országok népei a tarmelőzők olyan magas színvonalának eléréséért folytatnak, amely az emberi tevékenység legfontosabb területén — az anyagi termelés területén — biztosítaná a szocializmus felépítését a kapitalizmussal szemben. A békészerető népek a szocialista tábor gazdasági erejére támaszkodva rákényszeríthetik majd az imperializmus agresszív erőit a békés egymás mellett élésre, arra, hogy mondjanak le egy újabb világháború kiindulásának kísérletéről.

Teljes biztonsággal állíthatjuk, hogy a békészerető erők gyarapodásának folyamata világszerte még intenzívebb lesz, mint eddig volt. A dolgozó osz-

tályok, a békészerető hazafias elemek körében világszerte már most is sikeresen konszolidálódnak ezek az erők a monopolista burzsoázia elleni harc, a nép óriási többsége életbevágó érdekeinek megvédelmezése, a béke védelme érdekében. A nemzetközi helyzet a haladás, a béke erőinek további növekedése irányában alakul.

A rakéte- és atomenergia századában a béke megőrzésének és megszilárdításának feladata valóban az egész emberiség fő gondjává válik. A mai nemzedék, amely hatalmába tudta keríteni a természet gigászi erőt, a nép javára tudja ezeket fordítani. Ehhez azonban az kell, hogy az agresszorok ne robbantásnak ki atom- és hidrogénháborút. Most, amikor szemtől szembe állunk az atomháború fenyegető rémével, amelyet bármely pillanatban szabadon engedhetnek a legagresszívabb imperialista körök, nem az egyes államok közti kevésbé lényeges kérdésekben felmerülő ellentétek nyomolnak előtérbe, hanem valamennyiünk közös érdeke: a béke megőrzése. Ezen az alapon született meg és fejlődik a békemozgalom. Ennek a mozgalomnak egyetlen feladata: az új világháború elhárítása.

A háborús veszély elleni harcban a néptömegek természetes vezetője a mai társadalom legszervezettebb és leghaladóbb osztálya: a munkásszál, a kommunista pártokkal. A kommunista pártok sem ismerhetnek szebb célt,

mint a nép érdekeinek védelmezése. A néptömegek pedig békét akarnak.

III.

Egyesek azt kérdezték: ha az összes békészerető erők egyesülnek az agresszió ellen, a különböző társadalmi rendszertől államok békés egymás mellett élése érdekében, vajon ezzel nem mondunk-e le az osztályharcról?

Természetesen nem. Az egymás mellett és tulajdonképpen nem egyéb, mint a harc folytatása, csupán békés eszközökkel, nem egyéb, mint az osztályharc egyik formája, melyet a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet korszaka szült. Az egymás mellett és feltételezi, hogy az államközi kapcsolatok terén a harci eszközök sorából töröljék a háborút, és helyette bevezessék a társadalmi rendszerek versengését azért, hogy a népek megnyílhassanak a szocializmusba való átmenet korszaka szült. Az egymás mellett és feltételezi, hogy az államközi kapcsolatok terén a harci eszközök sorából töröljék a háborút, és helyette bevezessék a társadalmi rendszerek versengését azért, hogy a népek megnyílhassanak a szocializmusba való átmenet korszaka szült. Az egymás mellett és feltételezi, hogy az államközi kapcsolatok terén a harci eszközök sorából töröljék a háborút, és helyette bevezessék a társadalmi rendszerek versengését azért, hogy a népek megnyílhassanak a szocializmusba való átmenet korszaka szült.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

A. I. Mikoján vidéki látogatása Mexikóban

MONTERREY. (Agerpres). TASZSZ:

A. I. Mikoján, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alnöke november 23-án megkezdte látogatását Mexikó különböző vidékein. Elsőnek Monterreybe, a kisváros iparvároskába érkezett, ahol Mexikó legnagyobb témpari kombinátja, az Altos Hornos témpari üzem működik.

A. I. Mikoján az üzem egyik osztályában elbeszélgetett Miguel Sordia fiatal mérnökkel, aki hazai iskolán végezte tanulmányait. A mérnök elmondta, hogy a kombinát igazgatósága a Szovjetunióba akarja küldeni továbbképzésre. A. I. Mikoján sok sikert kívánt a fiatal mérnöknek tanulmányaihoz és munkájához. Hangsúlyozta, hogy Mexikónak, ha iparilag fejlett országgá akar válni, jó kádereket kell képeznie.

A. I. Mikoján és a kísé-

leben lévő személyek a nap folyamán repülőgépen Monterreybe utaztak. Népszerűség szempontjából ez Mexikó harmadik legnagyobb városa.

A helyi hatóságok találkozást rendeztek A. I. Mikoján s a társadalmi szervezetek képviselői, valamint az újságírók között.

A vendég fogadására megjelentek többek között a helyi technológiai intézet hallgatói, a Monterreyi Egyetem képviselői stb.

Ez alkalommal A. I. Mikoján beszélgetést folytatott a helyi sajtó, rádió és televízió munkatársaival.

A koreai kérdés vitája a politikai bizottságban

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ politikai bizottsága november 23-án megkezdte a koreai kérdés vitáját. Ez alkalommal két határozati javaslatot terjesztettek elő: a szovjet tervezetet, amely azt ajánlja, hogy a kérdés megvitatásához hívják meg mindkét koreai állam képviselőit és az amerikai tervezetet, amely mellett kardoskodik, hogy csak Dél-Korea képviselőjét hívják meg.

I. I. Tugarinov szovjet megbízott felszólalásában kifejtette, hogy a bizottság napirendjén szereplő kérdés létfeltétele a koreai nép szempontjából, amelynek szenvedéseket okoz az ország kettéosztottsága.

A Szovjetunió képviselője felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság korábban hivatalosan kérte az Egyesült Nemzetek Szervezetétől, tegye lehetővé számára, hogy elküldhesse képviselőjét a közgyűlés jelenlegi ülésére a koreai kérdés vitájára.

A szovjet küldöttség nagy figyelmet fordít a koreai kérdésre s ezért támogatja a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kérését. A béke szempontjából hasznos volna, ha az USA képviselője felülvizsgálná álláspontját és visszavonná határozati javaslatát.

A szovjet határozati javaslatot támogatták Lengyelország, a Bjelorusz SzSZK, az Ukrán SzSZK, a Csehszlovák Köztársaság, Albánia és Burma képviselői.

Robertson, az USA képviselője követelte, hogy utasítsák el a szovjet tervezetet, s hogy elsősorban az amerikai határozati javaslatot bocsássák szavazás alá.

Negyvenkilenc szavazattal az amerikai határozati javaslatot fogadták el. Ellene szavaztak a szocialista országok és Burma képviselői. Tizenöt küldöttség tartózkodott a szavazástól.

"Tíz kényes kérdés"

NEW YORK. (Agerpres). TASZSZ:

A Parade című folyóirat "Tíz kényes kérdés tesz fel számunkra a világ" címmel cikket közölt Chr. Herter amerikai külügyminiszter tollából. A cikkből kitűnik, hogy az amerikai kormánykörök módfelett aggodnak az Egyesült Államok külföldi tekintélyének csökkenése miatt. A külügyminiszter arról akarja meggyőzni olvasóit, hogy az amerikaiellenes érzelmek fokozódását nem az USA politikája idézte elő, hanem azoknak a külföldön utazgató amerikaiaknak az ügytelensége, akik "képtelenek megmagyarázni az igazságot Amerikáról, eszményeiről és törekvéseiről."

Herter felsorolja a külföldiek által az amerikaiaknak feltett kérdéseket, amelyekre az amerikaiak képtelenek válaszolni:

"Az Egyesült Államok miért utasítja vissza csökönyösen a nukleáris fegyverek kísérletei megszüntetését — ha önként nem akarnak háborúba, akkor az Egyesült Államok miért veszi körül a Szovjetuniót katonai támaszpontokkal?"

Milyen alapon beszélnek önként "prosperitásról" amikor több millió munkanélküli van?"

Miért van az, hogy az amerikaiak külföldi utazásaik során az arányokat járják, ahelyett, hogy az illető ország kultúráját tanulmányoznák? Vajon az amerikai sajtó nem rabja-e a nagytömegeknek?"

"Ha az Egyesült Államok valóban kiváló árukat gyárt, miért nem engedélyezi a kiváltságokat?"

Engels annak idején megállapította, hogy az osztályharc három, egymással összefüggő irányban bontakozik ki: elméleti, politikai és gazdasági téren. Leszögezte, milyen rendkívül fontos az — hogy úgy mondjuk — koncentrált támogatás, hogy ebben rejlik a mozgalom ereje és legyőzhetetlensége. (Lásd Marx-Engels Válogatott művek, I. kötet 635. old.) Lenin 1902-ben Engels szavait idézve nyomtatékosan hangsúlyozza azt a körülményt, hogy "Engels a szociáldemokrácia nagy harcának nem két formáját ismeri el (a politikai és a gazdasági)... hanem három: a politikai és a gazdasági harcra egy sora állítja az elméleti harcot", és azt mondja erről a megállapításról, hogy ez a német munkásmozgalomnak rendkívül tanulmányos "utaváltozata" az akkori kérdések és viták szempontjából. (Lásd Lenin Művei, 5. köt. 382. old.)

A szoban forgó utaváltozat nemcsak akkor volt tanulságos, hanem jelentős ma is, amikor a szocialista világrendszer fennállása folytán az osztályharc bonyolultabbá vált, mint Marx és Engels életében volt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után a dolgozók első ízben jutottak hozzá egy olyan fegyverhez, amellyel az előtt nem rendelkeztek: az állampárt. A proletárdiktatúra létrehozása megszüntette a burzsoázia monopóliumát az

vel magyarázzák az európai gépkocsik iránti nagy keresletet? Miért ellenzik a kommunista Kína felvételét az ENSZ-be? Vajon nem igaz az, hogy az amerikai "virágzás" hatalmas katonai gépezeten alapul és a Szovjetunió felülmúlta önként a technikában. Miért nem ismerik el ezt? Az Egyesült Államok miért nem folytat kereskedelmet a kommunista Kínával?"

"A válasz ezekre a kérdésekre — írja Herter — igen kényes és bonyolult közpolitikai problémákat vet fel."

Herter elismeri, hogy még az USA kormányának hivatalos

képviselői sem adhatnak világos választ ezekre, a világ valamennyi országának lakosait foglalkoztató kérdésekre. A cikk szerzője megpróbál "leegyszerűsített" válaszokat adni. De senki sem fogja elhinni neki, hogy az amerikai munkanélküli milliók serege az a magyarázat, hogy "a dolgozók szabadon változtathatják munkahelyüket", vagy hogy az amerikai katonai bázisok létezését a Szovjetunió körül a Szovjetunió állítólagos "terjeszkedési törekvései" tehetik szükségessé, stb.

A lapjában véve ezek az égető kérdések meggyőző válasz nélkül maradtak.

Gronchi Olaszország elnöke januárban a Szovjetunióba utazik

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ:

A Szovjetunió Legfelső Szovjetje meghívta Giovanni Gronchit, Olaszország elnökét, hogy tegyen hivatalos látogatást a Szovjetunióban.

Az olasz elnök meglegedéssel fogadta a meghívást. Gronchi 1960 január 8-án érkezik Moszkvába és körülbelül egy hetet tölt a Szovjetunióban.

Az elnök Moszkvában talál-

kozik a Szovjetunió állami vezetőivel, majd ellátogat Leningrádba.

Aláírták az 1960. évi szovjet-mongol árucserére szóló jegyzőkönyvet

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ:

A szovjet fővárosban november 23-án aláírták a Szovjetunió és a Mongol Népköztársaság között az 1960. évi árucserére szóló jegyzőkönyvet.

A Szovjetunió ipari berendezéseket, mezőgazdasági gépeket, gépkocsikat, közlekedési járműveket, építőanyagokat és egyéb árut szállít a Mongol Népköztársaságnak. A Mongol Népköztársaság szarvasmarhát, présket, vaját, gyapjút, tevést, szőrmet szállít a Szovjetunió-

Gronchi elnököt elkíséri utján Giuseppe Pella, olasz külügyminiszter.

ket, gépkocsikat, közlekedési járműveket, építőanyagokat és egyéb árut szállít a Mongol Népköztársaságnak. A Mongol Népköztársaság szarvasmarhát, présket, vaját, gyapjút, tevést, szőrmet szállít a Szovjetunió-

A békés egymás mellett élés és a két ideológia harca

(Folytatás a 3-ik oldalról)

Engels annak idején megállapította, hogy az osztályharc három, egymással összefüggő irányban bontakozik ki: elméleti, politikai és gazdasági téren. Leszögezte, milyen rendkívül fontos az — hogy úgy mondjuk — koncentrált támogatás, hogy ebben rejlik a mozgalom ereje és legyőzhetetlensége. (Lásd Marx-Engels Válogatott művek, I. kötet 635. old.) Lenin 1902-ben Engels szavait idézve nyomtatékosan hangsúlyozza azt a körülményt, hogy "Engels a szociáldemokrácia nagy harcának nem két formáját ismeri el (a politikai és a gazdasági)... hanem három: a politikai és a gazdasági harcra egy sora állítja az elméleti harcot", és azt mondja erről a megállapításról, hogy ez a német munkásmozgalomnak rendkívül tanulmányos "utaváltozata" az akkori kérdések és viták szempontjából. (Lásd Lenin Művei, 5. köt. 382. old.)

A szoban forgó utaváltozat nemcsak akkor volt tanulságos, hanem jelentős ma is, amikor a szocialista világrendszer fennállása folytán az osztályharc bonyolultabbá vált, mint Marx és Engels életében volt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után a dolgozók első ízben jutottak hozzá egy olyan fegyverhez, amellyel az előtt nem rendelkeztek: az állampárt. A proletárdiktatúra létrehozása megszüntette a burzsoázia monopóliumát az

államhatalomra. Ettől a perctől kezdve az osztályharc átcsapott az államközi viszonyok területére is.

A szovjet állam fennállásának első percétől kezdve külpolitikájának első elvévé a békeharcot, a más országok belügyeibe való be nem avatkozást, minden nép önrendelkezési jogának elismerését tette meg, vagyis annak a jogának tiszteletben tartását, hogy saját tetszése szerint döntse el, milyen viszonyok közt akar élni hazájában. S a szovjet állam fennállásának első perce óta az ellenséges imperialista erők dühöd ellenállásába ütközött. Nem voltak hajlandók elismerni a szovjet köztársaságot, a legkülönfélébb diplomáciai csel-fogásokhoz nyúltak elszigetelés céljából, "egészségügyi kordonnal" vetők körül, összeesküvéseket szerveztek, ellenséges aknamunkát folytattak, agresszív szövetségeket kötöttek össze, sőt több ízben nyílt katonai támadást intéztek ellene, melyek közül a legveszélyesebb a hitlerista rablók betörése volt — me azoknak a módszereknek korántsem teljes felsorolása, melyeket a burzsoázia a proletárdiktatúra első állama elleni politikai harcában alkalmazott.

Gazdasági blokádk, kísérlet a szovjet köztársaságnak "az éhség csontkezelé" való megfojtására, gazdasági kártevés, a Szovjetunió rákényszerítése arra, hogy hatalmas összegeket költsön védelmének növelésére — ami mögött az a cél rejtő-

zött, hogy erejének és forrásainak jelentős részét ne fordíthassa a szocialista építőmunkára — ime a kapitalizmus által a dolgozók államával szemben alkalmazott gazdasági harcának néhány formája.

Elméleti téren — s ez mindenképpen az ideológia területén — ugyancsak a legkülönfélébb módszereket vettek igénybe: olyasféle propaganda-kampányokat szerveztek, mint nemrégiben a "rabországi helet" volt az Egyesült Államokban; pretenziós kísérleteket tettek a marxizmus "bírálatára" és "megcáfolására", a "népi kapitalizmus", a "felvilágosult kapitalizmus" elnevezésének megalkotására, rendszeres ellenséges tevékenységet fejtenek ki a rengeleg szovjetellenes rádióállomás útján, szovjetellenes és kommunistaellenes irodalmat szórnak le, stb. Természetesen minden ilyen erőlködés elkerülhetetlenül megbukik a történelem ítélőszékére előtt. Helytelen volna azonban szemmel hunynunk afelől, hogy az imperialistáknak ezzel a mérhetetlenül aljas, hazug demagógiával időről időre egy-egy rövidebb időszakra még a dolgozó lakosság egyes íngatát, nem eléggé állhatatos csoportjait is sikerül a maguk pártjára állítani.

Az osztályharcnak mindezek a formái világosan megmutatkoztak a szocializmus országának és a kapitalista államok viszonyában azután pedig, hogy a szocializmus tul-

lépte egyetlen ország határait és világrendszeré nőtt — megmutatkoznak a szocialista tábor és az imperialista tábor viszonyában.

Ezért olyan fontos, hogy ne veszítsük el a perspektívát és a társadalmi fejlődés törvényeinek megfelelően cselekedjünk, hogy mindig szem előtt tartsuk a nemzetközi küzdőteret, a nemzetközi osztályharcot, a nemzetközi osztályharc természetét és egy pillanatra se feledkezzünk meg erről.

A nemzetközi küzdőteret végbemenő folyamatok osztályjellegéről meg szokott felekedni a mai revizionizmus, amelynek ideológusai ilyen "osztályok feletti" kategóriákkal büszkélkednek; "blokkok", mint olyanok, "csoportosulások", mint olyanok, "támaszpontok", mint olyanok, stb. A revizionisták szeretnék fitymelt hányani annak a ténynek, hogy a nemzetközi élet eseményei mögött mindig rejtőzik osztályérdek, hogy a nemzetközi küzdőteret is osztályharc folyik, amely mind formájában, mind tartalmában jelentősen különbözik attól az osztályharcától, amely egy-egy ország határain belül folyik.

Az államközi kapcsolatok terén az osztályharcnak korántsem kell feltétlenül fegyveres összecsapásnak kicsereszkednie. A kommunizmus nézete szerint a különböző társadalmi rendszerű államok között felmerülő nemzetközi problémák megoldásának egyetlen útja a békés megoldás, a tárgyalások útja legyen.

Lehet-e meggyőzőbb bizonyíték a Szovjetunió békés törekvéseinek, mint az általa és teljes leszerelés terve,

NOVEMBER 25: KONGO NAPJA

Afrika öntudatra ébred és harcol...

Ismeretes, hogy az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának kairói állandó titkársága a kongói véres eseményekkel kapcsolatosan, felhívta az összes békeszerető népeket, hogy november 25-ét nyilvánítsák Kongo Napjának...

A véres események nem szűntek meg Belga-Kongóban. Afrika ébred és harcol a szörnyű gyarmati kizsákmányolás ellen. A legnyomorúságosabb életet élő népek küzdenek függetlenségükért, szabadságukért, a gyarmattartók uralmának lezárásáért.

Igy van ez Belga-Kongóban is. A legutóbbi események felhívják a világ közvéleményének figyelmét a "fekete föld-részen" jekvő Belgium uralma alatt álló gyarmati országra. Mi is a helyzet a tőlünk oly távoli földterületen? Belga-Kongo rendkívül értékes természeti kincsekkel rendelkezik. Például a kobalt és uránium kitermelésben az első helyet foglalja el a kapitalista világban. Ez a terület, amely 80-szor nagyobb, mint az ugynevezett "anyországi" Belgium, rendkívül nagy jelentőségű a belga gazdasági fejlődés szempontjából.

E hatalmas gyarmati terület 14 millió jónyi lakosságát a legborzalmasabb módon kizsákmányolják a belga kapitalisták. A néger őslakosság nem élhet emberhez méltó életet. Ime néhány jellemző példa: A néger napi munkabére ma is 14-16 óra... A Szakszervezeti Világszövetségnek, az ENSZ gazdasági és szociális bizottságának beérkezett adatai szerint a belga bennszülöttek átlagosan kevesebb bért kapnak, mint ugyanazért a munkáért a fehér munkások. Ez az összeg a legminimális életszükséglet fedezésére sem elegendő. A gyarmattartók nem tekintik embernek a munkást. Mint a Le Drapeau Rouge belga lap rómulat, a néger bányászok és más termelési ágban dolgozó bennszülötteknek a nyakukon a számmal jelzett fémlapocskákat kell viselniük ismertetőjellel. Jellemző az is, hogy a néger lakosság 97 százaléka irástudatlan... A borzalmas kizsákmányolás és az elnyomás sem tudta azonban kioltani a 14 millió kongói szivéből a szabadság iránti oltatlan vágyat. Felkelések történtek 1931-ben, 1938-ban, 1945-ben és 1952-ben a belga gyarmattartók ellen. A gyarmattartóak ráadásra, a függetlenség kívánságát a cél és ez most is.

Az utóbbi években Ázsia és Afrika számos elnyomott népe utolta ki nemzeti függetlenségét, szabadságát és lerátta magáról az átkos gyarmati igit. Ezek a nagyszerű példák újabb, keményebb és még szervezettebb harcra ösztönözték Kongo szabadságszerető népét. A távirati irodák számos ösztönzésről adtak hírt. Ez év nyarán például a leopoldvillei bennszülött munkások megmozdulását a belga gyarmati hatóságok vérebe folytatták. A szabadság-mozgalom erősödése következtében azonban újabb csapaterősítéseket kellett küldeni erre a területre. A Belga Távirati Iroda nemrégiben jelentette Leopoldvilleből, hogy szeptember 25-én Loucoul városban nagy tüntetés folyt le több afrikai leartóztatás miatt. A rendőrség katonai segítséget vett igénybe. Az utcákon barrikádokat emeltek. A harc három napig tartott. Hasonló zavargások voltak a kitonai katonai támaszponton is, az összeütközés következtében 180 afrikai megsebesült. Ez így folytatódott a kongói nép szabadságharcában, harca a belga gyarmattartók ellen.

A függetlenségi mozgalom tehát orkán gyorsasággal terjedt és elsöpréssel jenyegelt a recsegő-ropogó gyarmati uralmat. Mit tesznek ilyenkor a gyarmattartók? Régi és már sokszor használt módszerhez folyamodtak és bizonyos, ugynevezett reform intézkedésekkel igyekeznek gátat vetni a felszabadulási mozgalomnak. Csakhogy ez a lejárt módszer már ismeretes Afrika népei előtt. Kongóban is az történt, hogy a politikai pártok egyöntetűen elutasították a belga kormány Kongo társzáz függetlenségére irányuló javaslatát. Kongo népének nincs szüksége Brüsszel kegyelem kenyerére. Teljes és valódi függetlenséget akar. A hírek beszámolnak, hogy a kongói politikai pártok felszólították a lakosságot, miszerint szabaddá is maradjon távol a decemberre hirdetett közszéki tanács-választásokról...

Belgiumban egyetlen párt, a belga munkásosztály pártja állt a kongói nép szabadságharca mellé. A Belga Kommunista Párt javasolta, hogy 1960 február 2-ig alakítsák meg Belga-Kongóban az összes pártok és kongói szakszervezeti szervezetek képviselőiből álló politikai bizottságokat. Ezeknek az lenne a feladatuk, hogy előkészítsék a választásokat Belga-Kongóban, amelyek 1960 november 1-ig befejeződnek. Az álta-

lános titkos választásokon minden 18 évet betöltött férfi és nő részt venne. A választások után a nemzetgyűlés dolgozza ki az ország alkotmányát.

A Belga Kommunista Párt javasolta teljes mértékben kifejezi a szabadságszerető és függetlenségszerető kongói nép magasztos törekvéseit.

A belga gyarmattartók számára fájdalmas tény az is, hogy a kongói orkán átterjedt a szomszédos gyámsági területre, Ruanda Urundira is. Ezen a területen is megindult a függetlenségi harc és pedig látszatla jelentéktelennek tűnő törzsi háborúból. A Bahutu törzs jobbszomszédos élők nincsenek földműves tömegei lázadtak fel a Vatusi törzs feudális nagybirtokosai ellen. A belga tisztiek parancsnoksága alatt álló bennszülött csapatok képtelenek gátat vetni a törzsi háborúnak és a szomszédos Belga-Kongóból kérték segítséget.

Ebben az esetben is a régi módszer volt a bénytelen megoldás: Ruanda Urundi gyámsági terület számára leajánlották a látszat-függetlenség mézes madzagát. E terület elnyomott lakossága is azonban igazi függetlenségre vágyik a teljes szabadságra éppen úgy, mint Belga-Kongo népe.

Az öntudatra ébredt gyarmati népek olthatatlan szabadságvágyát és a korszerű fegyverek erejével, sem pedig látszat

— Jaj a tyúkszemem! — (T. Pindarev bolgár karikaturista rajza)

engedelmekkel nem lehet megfélemlíteni. Ezek a népek addig folytatják áldozatkész, kemény harukat, amíg el nem takarodnak a gyarmattartó ural, a számukra alaposan megingott Afrika talajáról...

Messer Sándor